

NOWOŚCI W POLSKIEJ LITERATURZE PRZEKŁADOZNAWCZEJ

2019

Jadwiga Cook

Potoczność w przekładzie dialogu powieściowego. Na materiale polskich przekładów współczesnej francuskiej prozy powieściowej

Wydawnictwo Universitas

ISBN: 978-83-242-3522-3

Język publikacji: polski

Monografia stanowi systematyczne i szczegółowe opracowanie kwestii (nie)przekładalności tekstów literackich napisanych stylem potocznym. Autorka skupia się nie tylko na teoretycznym ujęciu tematu: definicji dialogu i potoczności oraz nazwaniu ich funkcji w powieści, lecz także na przykładzie dwóch współczesnych francuskich powieści: *Total khéops* Jeana-Claude'a Izzo oraz *Ensemble, c'est tout* Anny Gavaldy i ich polskich przekładów, analizuje trudności z tłumaczeniem tekstów potocznych z perspektywy zjawisk leksykalnych, fonetycznych i składniowych.

Beata Kalęba

Wyrwa w świecie. Przekład literacki w radzieckiej Litwie; casus Tomasa Venclovy i rówieśników

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, seria Translatio

ISBN: 978-83-233-4591-6

Język publikacji: polski

Monografia poświęcona przekładowi literackiemu w twórczości Tomasa Venclovy. Autorka bada relację między twórczością literacką a przekładową poety, a także jego praktykę translatorską i autorską definicję przekładu literackiego. Zebrany i opracowany materiał archiwalny stanowi także podstawę do rozważań m.in. nad intertekstualnością, ideologią i etyką przekładu oraz nad miejscem przekładu w kulturze, tworzeniem kanonu literackiego, wreszcie nad dialogiem międzykulturowym.

*Polish Translation Studies in Action. Concepts – Methodologies – Applications.
A Reader*

Tom pod redakcją Piotra de Bończa Bukowskiego i Magdy Heydel

Wydawnictwo Peter Lang

ISBN: 978-3-653-06905-1

Język publikacji: angielski

Anglojęzyczny tom stanowi uaktualnioną i rozszerzoną wersję antologii *Polska myśl przekładoznawcza* z 2013 roku. Publikacja, dostosowana do potrzeb czytelników i czytelników nieznających polszczyzny, zawiera wiele nie tłumaczonych dotąd tekstów z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa od lat 30. XX wieku do współczesności. Oprócz kanonicznych tekstów Romana Ingardena, Anny Wierzbickiej czy Elżbiety Tabakowskiej zawiera także nowe eseje Tomasza Bilczewskiego, Tamary Brzostowskiej-Tereszkiewicz oraz Małgorzaty Tryuk. Przedmowa redaktorów osadza zaprezentowane koncepcje polskich przekładoznawców i przekładoznawczyń w kontekście historycznym i kulturowym.

Aleksandra Burba

Zur Zeit in Berlin. Poezja Zbigniewa Herberta i kultura niemiecka

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, seria Translatio

ISBN: 978-83-233-4764-4

Język publikacji: polski

Tom stanowi owoc wnikliwych badań archiwalnych autorki, która czerpiąc z komparatystyki, socjologii przekładu i historii literatury, buduje wielopłaszczyznową sieć zależności między poezją Herberta a kulturą niemiecką. Czytelnik poznaje relacje Herberta z niemiecką i niemieckimi przyjaciółmi oraz losy recepcji jego dzieł w Niemczech, uzupełnione o nieznane dotąd konteksty.

Arkadiusz Luboń

Poza protokołem tłumacza. Refrakcje znaczeniowe w teorii i praktyce przekładu poetów kręgu „Kontynentów”

Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego

ISBN: 978-83-799-6661-5

Język publikacji: polski

Monografia prezentuje poetów środowiska emigracyjnego zgromadzonego wokół londyńskiego czasopisma „Kontynenty” w latach 50. i 60. XX wieku z perspektywy praktyki i teorii przekładu. Autor omawia dorobek translatorski poszczególnych twórców: Bolesława Taborskiego, Bogdana Czaykowskiego, Janusza A. Ihnatowicza, Zygmunta Ławrynowicza oraz Adama Czerniawskiego, a także ich

mentora, Jerzego Pietrkiewicza. Stosuje również do ich twórczości pojęcie refrakcji znaczeniowej ukute przez Andrzeja Buszę oraz referuje ich refleksje i koncepcje teoretycznoprzekładowe.

Krzysztof Filip Rudolf

Archaization in Literary Translation as Nostalgic Pastiche

Wydawnictwo Peter Lang

ISBN: 978-36-317-7751-0

Język publikacji: angielski

Autor skupia się na rozmaitych przejawach archaizacji w przekładzie literackim. Jej źródła upatruje w nostalgii, oba zjawiska odtwarzają bowiem przeszłość zgodnie z dominującą w danym czasie polityką i kulturą: idealizują ją i rugują z niej to, co niechciane. W publikacji tropi się także związki archaizacji i stylizacji.

W głowie tłumaczy [komiks]

Scenariusz: Tomasz Pindel, rysunki: Jacek Świdziński, Daniel Chmielewski, Robert Sienicki, Berenika Kołomycka, Fanny Vaucher

Wydawnictwo Instytutu Kultury Miejskiej / Kultura Gniewu

ISBN: 978-83-660-0326-2

Język publikacji: polski

Komiks powstał z okazji 4. edycji Gdańskich Spotkań Literackich „Odnalezione w tłumaczeniu” i w niecodzienny, pełen humoru sposób odpowiada na pytanie, kto stoi za przekładem, czyli kim są tłumacze i co dzieje się w ich głowach?

2020

Wyjść tłumaczowi naprzeciw. Miejsce tłumacza w najnowszych badaniach translatologicznych

Redakcja: Jadwiga Kita-Huber, Renata Makarska

Universitas

ISBN: 978-83-242-3625-1

Język publikacji: polski

Artykuły zebrane w tomie prezentują rozmaite aspekty *Translator Studies*, od ogólnych ujęć zagadnienia po szczegółowe przypadki. Przedstawione biografie translatorskie (m.in. Marii Kureckiej, Jutty Hanke, Alberta Zippera czy Hermanna Buddensiega), analizy konkretnych przedsięwzięć przekładowych i zastosowanych strategii translatorskich, namysł nad (nie)widzialnością tłumaczy i refleksja

z zakresu socjologii przekładu w kontekście polsko-niemieckim prezentują autorów przekładu jako pełnoprawnych i niezależnych twórców.

Piotr de Bończa Bukowski

Friedricha Schleiermachers drogi przekładu

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, seria Translatio

ISBN: 978-83-233-4843-6

Język publikacji: polski

Monografia opisuje szerokie interdyscyplinarne zainteresowania Friedricha Daniela Ernsta Schleiermachersa. Autor monografii ukazuje, w jak rozległej (czerpiącej z retoryki, dialektyki i hermeneutyki) przestrzeni refleksji i praktyki twórczej ulokowane są idee niemieckiego teologa, filozofa, filologa i tłumacza dotyczące problematyki komunikacji, transferów informacji, a zwłaszcza przekładu.

Maciej Kur

Feasibility of DeepL, Google and Microsoft MT Systems Implementation into the Translation Process in the ENG – > PL Language Pair

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN: 978-83-8206-099-7

Język publikacji: angielski

Autor publikacji bada możliwości popularnych i powszechnie dostępnych serwisów oferujących usługę przekładu maszynowego: DeepL Translator, Google Neural Machine Translation System i Microsoft Translator. Analizuje jakość uzyskanych przekładów z języka angielskiego na polski i próbuje badać potencjał narzędzi przekładu maszynowego w pracy zawodowej tłumaczy.

Translatoryka i translacje. Przekład w XXI wieku. Wyzwania – możliwości – trendy

Redakcja: Łukasz Jan Berezowski

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego

ISBN: 978-83-8142-760-9

Język publikacji: polski, francuski, włoski

Autorzy artykułów zebranych w tomie, zarówno teoretycy przekładu, jak tłumacze, poruszają zagadnienia z zakresu przekładu specjalistycznego, humanistycznego oraz artystycznego. Kwestie opisywane przez autorów i autorki to m.in. historia tłumaczeń sądowych, rola tłumacza w XXI wieku oraz wyzwania przekładu w świetle teorii postkolonialnych. Publikację wieńczy dyskusja o przyszłości zawodu tłumacza dotycząca m.in. kształcenia adeptów sztuki przekładu.

Jean Ward

The Between-Space of Translation. Literary Sketches

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN: 978-83-820-6028-7

Język publikacji: angielski

Autorka w ośmiu esejach opisuje przestrzeń „pomiędzy” polszczyzną i angielszczyzną, badając przekład jako zjawisko kulturowe. Buduje jego definicję, opierając się na metaforach przekraczania granic, gościnności, przyjaźni, spotkania, lecz także kolonizacji czy bilansu zysków i strat.

Edward Balcerzan, Stanisław Barańczak

Literature from Literature. Essays on Literary Translation

Redakcja: Magda Heydel i Kasia Szymańska

Wydawnictwo sdivg press

dostęp: <https://teoria.sdivgpress.org/pub-141721>

Język publikacji: angielski

Publikacja stanowi wybór kanonicznych tekstów Edwarda Balcerzana i Stanisława Barańczaka poświęconych przekładowi literackiemu, jego poetyce, relacji z twórczością artystyczną czy polifoniczności. Wśród esejów zaprezentowanych anglojęzycznej publiczności znajdują się *Mały lecz maksymalistyczny manifest translologiczny* Stanisława Barańczaka czy tytułowa *Literatura z literatury* Edwarda Balcerzana. Wybór opatrzony został artykułem Kasi Szymańskiej o szkole poznańskiej, zwłaszcza relacjach Balcerzan–Barańczak, oraz o specyfice przekładu tekstów polskiego przekładoznawstwa na język angielski.

Sherry Simon

Miasta w przekładzie. Skrzyżowania języka i pamięci

Przekład: Justyna Arabska, Magdalena Brodacka, Melania Chotyńska, Magda Heydel, Ewelina Jurczen, Karolina Koprowska, Agata Skrzypek, Martyna Szczepaniak, Sylwia Więcek

Redakcja naukowa: Magda Heydel

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, seria Translatio

ISBN: 978-83-233-4867-2

Język publikacji: polski

Przekład pochodzącej z 2012 roku książki *Cities in Translation* zaznajamia polską czytelniczkę z rozważaniami nad pamięcią, wielojęzycznością i tożsamością na podstawie historycznej analizy językowych relacji w czterech metropoliach: Kalkucie, Trieście, Barcelonie i Montrealu. Autorka wnikliwie śledzi negocjacje

znaczeń, do jakich dochodzi w wielokulturowych skupiskach i tropi dynamikę przekładową na tych obszarach. Polski przekład jest owocem pracy doktorantek na Wydziale Polonistyki UJ pod opieką prof. Magdy Heydel.

Rozalia Słodczyk

Ekfrazja, hypotypoza, przekład. Interferencje literatury i malarstwa w prozie włoskiej i eseistyce polskiej XX wieku

Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, seria Hermeneia

ISBN: 978-83-233-4607-4

Język publikacji: polski

Autorka prezentuje wnikliwe studia obrazów Rembrandta, Tycjana czy Jana Vermeera na podstawie analizy tekstów literackich autorstwa m.in. Adama Zagajewskiego, Ewy Kuryluk i Zbigniewa Herberta. Analizowanie dzieł sztuki w kontekście literatury pozwala na zbadanie możliwych sposobów rozumienia ekfrazy jako przekładu obrazu na słowo i zastosowania hypotypozy jako narzędzia krytycznego.